

Salut Informa

Informatiu mensual de la Regió Sanitària Camp de Tarragona

Bon Nadal i feliç 2013!

Guanyadors del concurs de nades del Col·legi Oficial de Psicòlegs de Catalunya. Delegació de Tarragona:

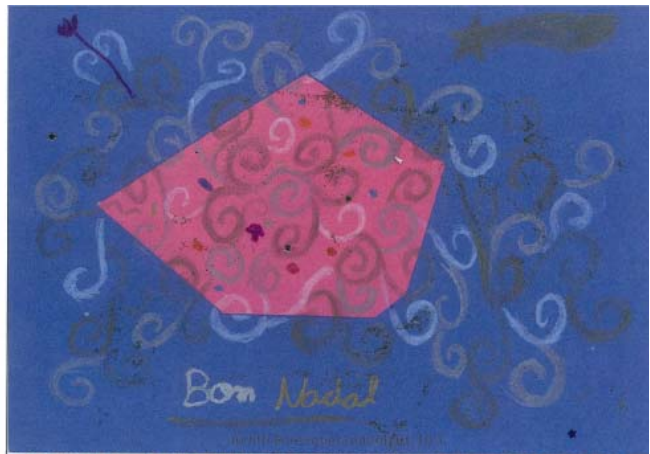
- **Omar Taybí**, 13 anys. Centre d'Educació Especial Tilmar de Montblanc.
- **Judith Berenguer Guinovart**, 10 anys.

Som del mateix material del que es teixeixen els somnis, la nostra petita vida està envoltada de somnis. (W. Shakespeare).

Esperem que els vostres somnis us continuïn acompanyant aquestes festes i al llarg del nou any 2013.

La Junta Restora

Contingut

Calendari donació de sang	2
Qui és qui amb...	3
L'entrevista amb...	5
Salut i cultura	7
Un instant personal amb...	11
Una llengua saludable	21
Col·laboració	22

Breus

- “La major satisfacció, ampliar l'horari d'hemodinàmica.”, Josep Mercadé.
- “Voldria ser recordat com a sacerdot que, amb il·lusió i entrega, vaig fer tot el que vaig poder.”, mossèn Josep Cabayol.
- El Col·legi Oficial d'Infermeres i Infermers de Tarragona celebra la II Jornada d'Investigació Infermera.
- “Enguany la Cambra de Tarragona ha fet 13 expedicions a l'estranger.”, Albert Abelló.
- L'Institut Pere Mata, l'únic en estudiar la influència de la proteïna DDR1 en la psicosis.

Aquest mes de gener vine a donar sang!

Dia/Hora	Lloc
Dimecres, 2 De 18.00 h a 21.00 h	BELLVEI DEL PENEDÈS Consultori mèdic
Dijous, 3 De 18.00 h a 21.00 h	VILLALONGA DEL CAMP Consultori mèdic
Divendres, 4 De 17.00 h a 21.00 h	VIMBODÍ Consultori mèdic
De 10.00 h a 13.00 h De 15.30 h a 18.30 h	TARRAGONA Unitat mòbil (davant Col·legi Teresianes)
Dilluns, 7 De 10.00 h a 13.00 h De 15.30 h a 18.30 h	BONAVISTA IFP Joan XXIII Aula
Dimarts, 8 De 18.00 h a 21.00 h	SARRAL Consultori mèdic
Dijous, 10 De 17.00 h a 21.00 h	LLORENÇ DEL PENEDÈS Consultori mèdic
De 17.00 h a 21.00 h	EL PLA DE SANTA MARIA Centre cívic
Divendres, 11 De 18.00 h a 21.00 h	VILABELLA Sala multifuncional
Dilluns, 14 De 10.00 h a 13.00 h De 17.00 h a 21.00 h	REUS Unitat mòbil Pl. de la Llibertat
De 17.00 h a 21.00 h	L'ALFORJA Sala de cultura
Dijous, 17 De 10.00 h a 13.00 h De 17.00 h a 21.00 h	REUS Unitat mòbil Pl. Mercadal
Divendres, 18 De 16.30 h a 20.30 h	ELS PALLAREOS Ajuntament
Dilluns, 21 De 18.30 h a 22.00 h	RIUDECOLS Local de l'Era
Dijous, 24 De 10.00 h a 13.00 h De 17.00 h a 21.00 h	VILA-SECA Residència de Vila-seca

"Les paraules són una medicina per a l'ànima que pateix". Esquilo

Qui és qui amb Josep Mercadé: “La major satisfacció, ampliar l’horari d’hemodinàmica.”

Yerma Adsuar i Ardiaca
Regió Sanitària Camp de Tarragona
CatSalut (Servei Català de la Salut)

Vaig proposar-li que fos ell qui emplenés el qüestionari de la secció, però va voler que li fes les preguntes, com un company més. Ens veiem al seu despatx, que tantes vegades he trepitjat i m’assec al seu davant, avui amb una mirada diferent. Deixeu-me que us digui que, si algú és realment autèntic i que és com és sense enganys ni màscares, és ell. El càrrec no el fa canviar: persona planera que intenta arribar sempre a un consens.

Espero que, després d’aquesta entrevista, els que no el coneixeu, pugueu fer-vos una idea de la persona que hi ha darrere el càrrec, que ha liderat els moments més difícils de la salut a les nostres contrades.

Salut Informa: Qui és en Josep Mercadé?

Josep Mercadé: Una persona normal, que intenta passar per la vida sent feliç i ajudant els altres.

SI: La vostra professió és metge, però la vostra veritable vocació quina és?

JM: Fer el bé i viure el màxim integrat en l’entorn.

SI: Quina hauria estat la vostra segona opció professional?

JM: De jove volia ser oceanògraf. Em vaig decantar per la medicina per la connotació humana que té.

SI: Viviu a la localitat on treballau?

JM: No

SI: Aquesta situació és positiva o negativa per a la vostra feina?

JM: Ni positiva ni negativa.

SI: Ens podeu dir una mania?

JM: No en tinc de manies.

SI: Una cosa que us agradi...

JM: El contacte amb la natura.

SI: Una cosa que no suporteu...

JM: La violència.

SI: El vostre pitjor defecte...

JM: Sóc poc organitzat.

SI: La vostra millor virtut...

JM: El meu caràcter positiu.

SI: De què no faríeu mai?

JM: De miner, perquè pateixo de claustrofòbia, controlada.

SI: Per què vàreu triar medicina?

JM: Per l’aspecte humà d’aquesta ciència.

SI: Quins són els aspectes més significatius de la vostra professió?

JM: La medicina és una ciència àmplia, té una vessant espiritual. L’OMS (Organització Mundial de la Salut) defineix la salut com aquell estat de benestar integral, físic i psíquic de la persona.

Dins la feina dels gerents o dels tècnics en gestió, és necessari tenir una visió humana i social més enllà de les xifres i dels indicadors de la gestió diària.

SI: Quins aspectes positius us aporta la seva pràctica diària?

JM: La major satisfacció ha estat poder assolir l’objectiu d’incrementar l’horari de la Unitat d’Hemodinàmica de l’Hospital Universitari Joan XXIII, que ha suposat un salt qualitatiu important en l’atenció sanitària de la demarcació de Tarragona.

SI: Per contra, quins són els aspectes menys atractius per destacar?

JM: L’aspecte més negatiu han estat les reduccions pressupostàries que hem agut d’aplicar, que han afectat principalment a les persones.

SI: Què canviariu o millorariu?

JM: M’agradaria assolir un accés àgil a l’atenció sanitària, així com una perfecta atenció al ciutadà. Per altra banda, voldria aconseguir una bona entesa de col·laboració entre els centres sanitaris del territori.

SI: Quina és l’actitud que hauria de tenir el pacient per a una ràpida recuperació?

JM: Una actitud positiva i de col·laboració i confiança plena amb els serveis sanitaris.

SI: Com us relaxeu?

JM: Practicant activitats a l’aire lliure: caminant, navegant i fent tasques al jardí.

SI: Què us fa riure?

JM: Sóc de riure fàcil.

SI: Què us fa plorar o enrabiar?

JM: Ploro fàcilment d’emoció i poques coses em fan enrabiar.

SI: Recomaneu-nos un llibre!

JM: *Camí de sirga*, de Jesús Moncada. Saps què és sirgà? (responc que no). En Jesús Moncada era de

Mequinensa, i abans que quedés negada pel pantà, els tràilers baixa ven a Tortosa, compraven les mercaderies i les transportaven riu amunt. En aquells trams que no podien pujar amb el tràiler, eren les mules les que feien el tram, des de la vora, i aquest tram era la sirga.

SI: Digueu-nos un escriptor o una escriptora que us agradi.

JM: Matilde Asensi i Albert Salvadó.

SI: Quin tipus de música us agrada?

JM: El blues, el jazz, la cúmbia. No sóc monotemàtic en aquest aspecte.

SI: Per tant, el vostre músic o grup predilecte és...

JM: En Raimon, si n’hagués de dir un.

SI: Us agrada el cinema o el teatre?

JM: Sí, però em costa anar-hi.

SI: Quina és l’última pel·lícula o obra de teatre que heu anat a veure?

JM: *Con una pistola en cada mano*; tracta de les dificultats dels homes per expressar els sentiments més profunds, i l’altra, *El capital*. Aquesta em va fer reflexionar força, perquè tracta de com el sistema financer dirigeix les nostres vides més enllà del que es podria considerar raonable.

SI: Les recomanariu?

JM: Sí, sens dubte.

SI: Digueu-nos un actor o actriu que us agradi.

JM: Jack Nicholson i Catherine Z. Jones.

SI: Qui és el vostre referent? Per què?

JM: El meu avi Manuel, pel seu tarannà i la seva manera d’entendre la vida.

SI: El lloc més romàntic?

JM: La platja.

SI: Un consell per millorar la salut...

JM: Fer exercici físic diari.

SI: Un somni secret...

JM: Poder-me jubilar als 60 anys (riu).

SI: Una màxima per afrontar la vida...

JM: Optimisme i solidaritat.

SI: Per acabar, regaleu-nos una paraula.

JM: Amor.

L'ICS Camp de Tarragona debuta a les xarxes socials amb el bloc de l'Equip d'Atenció Primària de Valls

La pàgina ofereix informació útil i d'educació sanitària elaborada pels professionals de l'Àrea Bàsica de Salut de la capital de l'Alt Camp.

Gerència Territorial Camp de Tarragona - Terres de l'Ebre
Institut Català de la Salut

Consells de salut, activitats comunitàries d'educació sanitària, telèfons útils i horaris d'atenció als ciutadans, relació de professionals de l'Equip d'Atenció Primària (EAP) i gestions administratives són algunes de les informacions que conté el nou bloc de l'EAP Valls Urbà, que suposa el debut oficial de l'Institut Català de la Salut (ICS) al Camp de Tarragona en les xarxes socials.

Al bloc capvallsics.wordpress.com i amb el lema 'Apropem la salut a

les persones', els professionals del Centre d'Atenció Primària (CAP) Dr. Sarró pretenen "establir una comunicació bidireccional" amb els usuaris, ja que el bloc "ofereix l'oportunitat de rebre les seves propostes i suggeriments", afirma l'equip.

L'EAP Valls Urbà comença aquesta nova etapa de relació amb la seva població de referència a través de les noves tecnologies amb articles sobre els quatre anys del programa d'exercici físic *Anem a caminar*, i la xerrada sobre els cuidadors de persones grans que va tenir lloc al centre cívic La Fusta de la capital

de l'Alt Camp, entre d'altres propostes.

Des del bloc, es pot accedir a d'altres serveis útils com el Canal Salut, la petició de cita prèvia o les farmàcies de guàrdia de la localitat, i també a les xarxes socials com el Twitter i el Facebook de l'ICS a nivell de Catalunya. L'objectiu de l'ICS Camp de Tarragona és ampliar la seva presència en les xarxes socials en els propers mesos. En aquesta línia, l'EAP Jaume I de Tarragona ja treballa per poder publicar molt aviat el seu bloc.

"Les paraules són una medicina per a l'ànima que pateix". Esquilo

El web jocsijoguines.cat aplega tots els jocs i joguines en català que hi ha al mercat

Àngels Alonso Planes
Servei Lingüístic
Serveis Territorials de Salut
a Tarragona

L'entitat Plataforma per la Llengua ha creat un web que aplega totes les joguines en català que hi ha al mercat i en facilita la consulta i l'accés. L'objectiu del recurs és potenciar i promocionar la compra de joguines en català i conscienciar fabricants, botiguers i compradors de la utilitat d'incorporar-hi la llengua catalana. Les joguines es poden consultar ordenades per tipologia i per edats. El web incorpora una relació d'empreses i fabricants que

inclouen la llengua catalana en els seus productes, agrupats per poblacions i comarques, i permet fer cerques que en faciliten la localització. El projecte s'ha pogut engegar gràcies al micromecenatge i ha estat possible gràcies al suport i les aportacions de 110 mecenes i a la col·laboració de l'il·lustrador Valentí Gubianas.

Accés al web: <http://www.jocsijoguines.cat>

Josep Cabayol: el mossèn infermer

Col·legi Oficial d'Infermeres i Infermers de Tarragona

Van arribar puntuals a la nostra cita, 5 minuts abans de l'hora prevista, amb un semblant alegre i distès, molt atents i cordials, aquests dos fills de la Riera de Gaia que es coneixen des de petits.

Abans de l'entrevista fa una petita introducció el nostre benvolgut company José María Sagués.

Jo feia tercer d'infermeria a l'escola de la Facultat de Medicina de l'Hospital Clínic, quan em vaig trobar mossèn Cabayol. Em vaig quedar tan sorprès que li vaig dir: "Escolta! Però què hi fas aquí?". Em va respondre que estava estudiant infermeria perquè volia marxar a l'Àfrica. Em vaig quedar tan sorprès que em van venir aquells pensaments que sempre tenim de joves: "voldria fer també infermeria per anar-me'n a l'Àfrica, mitjançant una ONG". Però, és clar, les circumstàncies personals de cadascú són molt diferents. Llavors jo esperava acabar la carrera per casar-me i ell tenia la plena llibertat d'acabar la carrera i poder anar-se'n on volgués. A partir d'aquí, ha estat un infermer, per a mi, exemplar allà on ha treballat. No sé exactament on treballa, no hi he estat mai, però el fet de dur la infermeria espanyola, catalana i de Tarragona, especialment, per ajudar la gent que tant ho necessita... Doncs aquí tenim el mossèn infermer Josep Cabayol, tot un exemple d'humanitat i professionalitat!

"Les paraules són una medicina per a l'ànima que pateix". Esquilo

tat!

Salut Informa: Com preferiu que us anomeni, mossèn, infermer, Josep?

Josep Cabayol: Digues-me Josep o mossèn, com vulguis!

Si: M'agradaria saber una mica sobre els vostres inicis, la vostra joventut, com decidiu dedicar-vos a la vida sacerdotal, d'on ve aquest interès, si hi ha algun fet a la vostra vida personal que us marqui per seguir un camí més espiritual, com neix el camí sacerdotal?

JC: L'interès neix quan jo era petit. Vivia davant de les monges Carmelites, a la Riera. El meu pare treballava d'agricultor per a les monges i la meua mare els feia els encàrrecs. Anava a l'escola i a vegades venien sacerdots missioners de l'ordre de les monges que ens explicaven coses de les missions, i des de petit em va cridar l'atenció això d'anar a les missions i fer-me sacerdot.

Jo deia a la meua família, a vegades: "me'n vull anar a missions, m'agradaria anar a missions!". Ells em responien: "bé, quan siguis gran, ja hi aniràs, a missions". I un dia que no hi havia ningú a casa, vaig agafar una mica de roba i me'n vaig anar (riu...). Pel camí, sortint del poble, venia un carro d'un agricultor que venia de treballar. "On vas?", em va dir. I jo vaig contestar: "vaig a missions". Em va mirar estranyat i em va dir: "home, puja, que t'acompanyaré una estona". Em va pujar i em va dur a casa (riu).

Després, als 11 anys, vaig entrar al seminari de Tarragona. Després, tot va anar venint i vaig arribar a sacerdot. Més tard, vaig fer de mestre en el Col·legi Diocesà de Montblanc, a la diòcesi. Allà, el senyor bisbe que teniem volia enviar

sacerdots missioners, tal com havia demanat el papa Piu XII a les diòcesis dels països d'Europa, perquè es fessin càrrec d'algunes parròquies de països africans que en tenien necessitat. Els de Vic ja eren a Ruanda feia 7 anys. El bisbe es va entendre amb ells i li van dir que el sacerdot que volgués anar-hi es

Mossèn Cabayol porta 33 anys fent la seva tasca al Congo i a Ruanda

podria estar amb ells. El bisbe va demanar voluntaris i jo m'hi vaig presentar. Vaig estar amb ells 8 mesos. Jo ja havia estudiat infermeria al Clínic de Barcelona l'any 1976. Després em varen encarregar una parròquia anomenada Ruhuha, i varen venir altres sacerdots de Tarragona: Mn. Josep Ramon Pascual, Mn. Ramon Blas i Mn. José Mª Mitjans. A petició del Bisbat de Goma de Ruanda, vàrem estar al Congo 10 anys, a la parròquia Bibwe, del 81 al 91.

Si: Com és la relació de la infermeria amb el sacerdot, la religió i la ciència?

JC: El mateix Jesús curava malalts. Fer el bé a l'altre, amb el que un sap o pot, el podem fer tots i cadascú de nosaltres. El mateix que prediquem; compartir amb els altres és el que un pot compartir. Compartir no és solament compartir diners, sinó també altres coses, com per exemple quan resem, fem un bé als altres, encara que no ho sàpiguen. Vull dir que resem per a tot el món. L'oració que ens ensenya Jesús és per a tothom. "Pare nostre", no pare meu. "El nostre pa de cada dia" és el pa material i el pa espiritual que ens deixa Crist a l'eucaristia. Vol dir que aquesta pluralitat inclou moltes coses. Igual que hi ha sacerdots especialistes en ensenyar, que no només

La seva tasca no és només espiritual, sinó que també és Material.

Josep Cabayol: “Voldria ser recordat com a sacerdot que, amb il·lusió i entrega, vaig fer tot el que vaig poder.” (cont.)

ensenyen religió, sinó també altres matèries.

SI: Hi han anat més professionals d'aquí?

JC: Sí, ha vingut gent d'aquí. L'any 82 van venir les primeres persones: una metgessa, Montserrat Andreu, i una infermera, Teresa Vallès. Després en van venir d'altres: una metgessa de Barcelona, Mercè Martí, i una infermera de Mallorca, Consol Puy. Després, cada dos anys, venia un relleu. També van venir Fidel Font, metge de Tarragona, Montse Pellicer, metgessa del Vendrell, i Montse Estradé, infermera de Tarragona. S'oferien al Bisbat i aquest ens els enviava. Però no només era això, sinó que també hi havia l'aspecte social; volien que els ensenyessin algun ofici. Totes aquestes persones vàrem estar a Bibwe i alguns, després, també a Kampanga (Ruanda). Per al “Foyer Social”, també hi van anar Maria Camell, de Llorens del Penedès, i Montserrat Aixalà, de Torroja del Priorat.

SI: Quins eren els casos més comuns que s'havien d'atendre?

JC: Els més comuns eren curar

ferides, assistir parts i ensenyar a les mares com cuidar els seus nadons i que aquests tinguessin una alimentació adequada. També es van fer vivendes més saludables. Tot això va ser al Congo des de l'any fins al 1991. Després vàrem tornar a Ruanda, fins avui.

SI: Què s'està fent avui a Ruanda?

JC: La situació ha canviat una mica. Quant a la infermeria, jo sempre hi he col·laborat. Teresa Vallès i Montse Estradé també han estat en aquesta missió que tenim ara, però només tenim un centre nutricional, un dispensari. Ara formem gent d'allà. Altres s'han presentat com a voluntaris per infermeria i també hem aconseguit dos metges. I ells són els que ara hi treballen. Ara és més al revés: la majoria són d'allà.

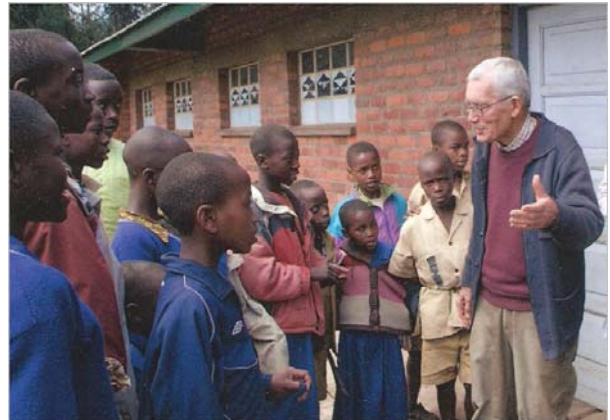
SI: Com es viu el tema de la sida o VIH? Perquè sabem que l'església no recomana l'ús del preservatiu.

JC: A les persones que tenen la sida, les ajudem en l'aspecte de la medicació o en altres coses que es poden fer per elles. A la joventut, se la forma perquè sigui prudent.

SI: Com veieu el futur, Josep Cabayol?

JC: Sempre queda alguna cosa per fer.

Ara no estic tan sol, ja que han nomenat 4 sacerdots ruandesos per a la parròquia on sóc, en una població de 50.000 habitants. S'ajuda sense mirar ètnies ni religió. Això és molt bonic, és un bon signe de germanor. Es mira per a qui té més necessitat en aquells moments.

Mossèn Cabayol diu que vol ser recordat com una persona normal que ha fet el que ha pogut per a ells; no vol que se'l recordi com un extra que, segons ell, no és.

“Les paraules són una medicina per a l'ànima que pateix”. Esquilo

Sempre va tenir clar que volia marxar a l'Àfrica a fer les missions. Va estudiar infermeria i se n'hi va anar. Ara té la satisfacció d'haver ajudat la joventut d'allà.

SI: Quin és el somni de Josep Cabayol?

JC: El meu somni és que, com a persones, ja no tinguem aquests problemes, i que la nostra diòcesi de Tarragona pugui continuar en aquest treball espiritual i humà a Kampanga i allà on faci falta, ja que ara la crisi econòmica mundial ha afectat molts llocs.

SI: Com us agradaria ser recordat?

JC: Com a sacerdot que, amb il·lusió i entrega, vaig fer tot el que vaig poder. Igualment, com a infermer que curava gratuïtament i també pel fet que aconseguia que arribessin medicaments per als malalts. Com una persona normal que ha fet el que ha pogut per a ells; no vull que em recordin com un extra, que no sóc.

La meva satisfacció és haver ajudat la joventut d'allà, perquè facin el que puguin per als altres. També he ajudat moltes persones perquè arribin a ser infermers i a d'altres perquè arribin a ser sacerdots.

Mossèn Cabayol, gràcies per aquesta entrevista i pel vostre temps.

Salut i cultura: *Balls robats*

Jaume Descarrega
Col·legiat número 4368
Delegació de Tarragona del
Col·legi Oficial de Psicòlegs de
Catalunya

"De gent que xerra, encara que ningú els escolti, cada cop n'hi ha més ... Però el que realment escasseja cada cop més és gent que escolti o llegeixi els altres... Quan els que parlen o escriuen, a més, han estat prèviament etiquetats com a 'malalts mentals', la infravaloració arriba a límits superlatius. Estem acostumats a considerar les anomenades 'malalties mentals' en termes de déficit. Estem persuadits i fermament convençuts que a les persones catalogades com a tals els manca alguna cosa respecte a nosaltres, els 'normals'." Aquestes són les paraules que inicien *El discurs de la malaltia mental*, un interessant text d'Encarna Laguna que dona veu als 'malalts mentals'.

El seu llibre, que ens explica que el discurs del malalt mental s'ha d'entendre com un esforç creatiu i com un tipus de discurs amb característiques pròpies, diverses i enriquidores, em va semblar un testimoni imprescindible per il·lustrar als alumnes de la Facultat de Psicologia, cap a mitjans dels anys noranta, de quina manera es podien presentar els diferents tipus de discurs amb què es podrien trobar professionalment si es dedicaven a l'especialitat de psicologia clínica.

Podríem dir que Balls robats és l'equivalent cinematogràfic d'aquest i d'altres texts que donen directament la paraula a tots aquells que pateixen psíquicament, ja sigui a nivell emocional o de pensament, o que pateixen un trastorn. Un trastorn que la doctora Pilar Casaus definirà, en aquest documental, com una alteració en l'aparell de pensar o sentir, en els processos de funcionament del pensament i de com experimentem l'afectivitat. Es tracta d'un magnífic treball cinematogràfic que dirigeixen Montserrat Besses i Lluís Montserrat, i que es va presentar televisivament, per primer cop,

l'octubre de 2011 al programa Sense Ficció, coincidint amb la setmana de la celebració del Dia Mundial de la Salut Mental.

En la introducció prèvia a la projecció del documental en Joan Salvat, conductor d'aquest espai, deia: *"Balls robats dona la paraula i deixa que s'expressin amb veu pròpia persones afectades per un trastorn mental sever que ens expliquen els seus sentiments, les seves lluites, la seva autonomia, ens revelen com senten i el seu itinerari gairebé universal pel qual passa una persona que ha de conviure amb un problema d'aquest tipus. Uns capítols que, acompanyats d'un ball amb aigües en ocasions, repetitiu en d'altres, amb solitud o força i energia, donaran pas a les diferents històries de cadascun dels protagonistes del documental."*

La claredat amb què s'expressen els diferents testimonis, tant els afectats com els familiars que els envolten i els diferents professionals que intervenen en la cinta, ens permet escoltar, amb emotivitat, les seves opinions i vivències d'allò que anomenem la seva novel·la personal. Una novel·la en què el patiment i el malestar psíquic han estat, en moltes ocasions al llarg de la seva vida, els protagonistes principals dels quals s'haurien volgut desfer de qualsevol manera, si haguessin pogut.

El tema musical *Summertime* de George Gershwin, versionat per diferents artistes com Billy Preston, Janis Joplin, George Nascimento, Dirk Damonte, The Residents i Billy Stewart, acompanya el títol dels diferents capítols que aniran evolucionant des de la desesperança fins a la trobada de la pròpia identitat:

- El ritme de la vida quotidiana, la relació amb els altres, tot canvia.
- La salut mental s'esquerda.
- El diagnòstic es fa reiteratiu.
- Conviure i lluitar.

– Avançar, avançar.

– Amb veu pròpia.

Uns capítols que, acompanyats en cada cas d'una seqüència de ball, insegur i amb caigudes en ocasions, repetitiu en certs moments, en solitud o amb força i energia en d'altres, donaran pas a les diferents històries de cadascun dels protagonistes del documental que prendran la paraula per parlar-nos de les seves experiències viscudes:

"Conviure amb la malaltia és difícil", ens explica German.

"Fa tants anys que estic boig i estimo tant la meua bogeria...; el boig és l'explorador de l'Inconscient", comentarà en Lluís.

"Fue un desgarró dentro, en lo emotivo, fue muy duro.", sentenciarà Enrique.

"Nos ha hecho aguantar que nos enamoramós y nos quisimos mucho; fue un amor muy especial, más allá de la locura.", dirà la Pepi, la parella del Ricard, tot rient del doble sentit que pot tenir el final de la seva frase.

"Per a mi no era important ser feliç, sinó saber, destacar, brillar... Estava capficat en les meves coses, no sabia per què vivia.", afegirà Ricard.

Sense haver-ho buscat, sense voler-ho, els directors del documental s'adonen que entre els protagonistes es pot trobar un fil conductor que els uneix. Tots ells tenen un element en comú: l'art, la poesia de la creativitat que els acompanya al llarg del seu recorregut, ja sigui mitjançant l'escultura, la pintura o la música. Una creativitat que ressalta els aspectes més positius que els permet, més enllà del patiment, expressar tot allò que senten, i que es capaç d'arribar a tots aquells que vulguin mirar, a tots aquells que vulguin escoltar. És per això que recomano que, si encara no l'heu vist, no us perdeu aquest documental. A més, vull acabar parlant de salut mental, ressaltant, no només aquells aspectes i conceptes negatius que envolten les

malalties mentals, sinó també aquells d'esperançadors que ens transmet el ball final, amb música en directe de l'última de les escenes de *Balls robats*.

S de solitud, de silenci, però també de **suport** i **sortida**

A d'angoixa, d'aïllament, però també

d'**autoestima** i **alegria**
L de limitació, de **locura**, però també de **lucidesa**

U d'udolar, d'Unitat de Rehabilitació Hospitalària, però també d'**ubicació**

T de trastorn, de temor, però també de **treball** **psicoterapèutic**

(segueix a la pàgina 8)

Salut i cultura: Balls robats (cont.)

(ve de la pàgina 7)

M de marginació, de malaltia mental, però també de millora i mesura

E d'etiqueta diagnòstica, d'esquizofrènia, però també d'escolta i esperança

N de negació, de neguit, però també de novetats i normalitat

T de tristesa, de turment, però també de trobades i temps millors

A d'al·lucinació, però també d'art i autonomia

L de llàstima, de llunàtic, però també de llum i llibertat.

Montserrat Besses ens explica com es van posicionar ella i el seu equip durant el rodatge davant els protagonistes del seu documental, i ens diu: "es tractava només d'escoltar-los, escoltar-los i escoltar-los".

Un posicionament ètic que demostra el respecte i la sensibilitat que els va guiar al llarg de tot el treball dut a

terme.

El resultat final: un treball excel·lent fruit d'aquesta curiosa escolta. Una escolta tan necessària, però malauradament, en ocasions, tan escassa, tal i com ens deia Encarna Laguna al principi d'aquest comentari.

Cal que allà on hi hagi algú que tingui la necessitat de poder posar-li paraules a les coses, de poder parlar, hi hagi també algú disposat a poder-lo escoltar.

El Col·legi Oficial d'Infermeres i Infermers de Tarragona celebra la II Jornada d'Investigació Infermera.

Col·legi Oficial d'Infermeres i Infermers de Tarragona

El passat divendres 23 de novembre, el Col·legi Oficial d'Infermeres i Infermers de Tarragona va celebrar la II Jornada d'Investigació Infermera INVESTINF 2012, una jornada que va tenir per objectiu presentar i divulgar la producció científica duta a terme per les infermeres i infermers de la província, i donar la benvinguda als 37 nous col·legiats.

A la Jornada, hi van assistir més de 90 persones i hi van participar 52 autors de diferents àmbits de la salut de la demarcació de Tarragona. A la convocatòria, s'hi van presentar 13 treballs de recerca, 4 projectes d'investigació, 1 treball dut a terme per alumnes de la facultat d'infermeria i, com a novetat, s'hi van incorporar els relats d'infermeria, 6 dels quals es van presentar. La Comissió INVESTINF ha destacat que en aquesta edició s'ha millorat la qualitat i la varietat en la temàtica dels treballs presentats.

A més de la presentació de treballs i projectes, durant la Jornada vàrem poder gaudir d'altres presentacions d'interès per a la professió, com:

- La senyora Montserrat Teixidor, degana del Consell de Col·legis de Catalunya, va fer una dissertació sobre el tema *Investigar per a millorar la pràctica infermera* i ens va encoratjar a continuar

desenvolupant la competència investigadora que ens és pròpia.

- La senyora M. Elena Solà, infermera de l'Hospital Verge de la Cinta de Tortosa, va presentar els resultats del projecte de recerca, guanyador de l'edició 2011, amb el títol *Validació d'una escola de risc: prevenció de la síndrome confusional aguda*.
- La Comissió INVESTINF va presentar els resultats de l'enquesta *Anàlisi de la motivació i satisfacció dels professionals d'infermeria*.
- El senyor Joan Elies, doctor en comunicació per la Universitat Ramon Llull, va fer la cloenda i va parlar de les *Últimes investigacions sobre el comportament humà*.

En finalitzar la Jornada, es varen entregar els premis INVESTINF 2012, que van ser:

- El premi al millor treball de recerca, dotat amb 500 €, va ser per al treball *El cuidador familiar de la persona dependent en un hospital comarcal. Estudi qualitatiu*, fet per Gerard Mora i Carmen Ferré.
- Un premi accèssit, dotat amb 300 €, va ser per al treball *Dolor i estrès del nen en processos invasius: els pares com a factor d'interacció*, fet per Josep Oriol Casanovas.
- Les beques d'ajuda a projectes d'investigació, dotats amb 1.000 € cadascun, van ser per a

Marta Berenguer, investigadora, amb el treball *L'actitud infermera i la família: un projecte d'investigació*, i M. Francisca Jiménez i M. Dolors Burjales, investigadores, amb el treball *Traducció, validació y adaptació al espanyol de los cuestionarios MVP (Managerial Value Profile) y MEP (Managerial Ethical Profile) para evaluar los valores y los aspectos éticos en la toma de decisiones*.

- El premi al millor relat d'infermeria, dotat amb 300 €, va ser per al relat *Arquitectura de una enfermera cualquiera*, fet per M. Pau González.
- El premi al millor treball d'investigació dut a terme pels alumnes de la Facultat d'Infermeria, atorgat per la Revista ROL, va ser per al treball *Crisi vs al·letament matern en una àrea bàsica de salut*, dut a terme per Juan Manuel Fabra, M. José Lozano, Alba Meca, Georgina Tarragó i Brahim El Rheddar.
- El premi al millor expedient acadèmic dels nous col·legiats durant el 2012, per Previsió Sanitària Nacional (PSN), va ser per a Gisela Rius.

El Col·legi Oficial d'Infermeres i Infermers de Tarragona vol agrair a totes les persones assistents la seva presència i, als autors, l'esforç per contribuir al desenvolupament de la professió.

"Les paraules són una medicina per a l'ànima que pateix". Esquillo

Col·laboració entre fisioteràpia d'atenció primària i les escoles d'adults dels consells comarcals

Antonio M. Maya Martín
Membre de la Secció Territorial de Tarragona.
Col·legi de Fisioterapeutes de Catalunya

Atès que la població es va envellint, és a dir, que les persones viuen cada cop més anys, han aparegut i continuen apareixent nous serveis destinats a l'anomenada "tercera edat", per satisfer tant el seu oci com les seves necessitats. Tenint en compte aquesta realitat, i per satisfer les necessitats dels més grans, des de diverses institucions es fan cursos de formació en curadors professionals, i algunes d'aquestes entitats són els consells comarcals. Aquests són òrgans d'administració i govern de les comarques de Catalunya (www.comarcalia.com), i entre les seves funcions hi ha la d'organitzar tallers d'ocupació, que segons el Servei d'Ocupació de Catalunya de la Generalitat de Catalunya (en el seu web) es defineixen com a programes públics d'ocupació i formació que tenen la finalitat de millorar les possibilitats d'ocupació de les persones en situació d'atur de 25 anys o més, i facilitar-los la incorporació al mercat laboral. Amb aquest objectiu es van crear les escoles d'adults dependents dels consells comarcals, on s'impartien cursos per a adults (d'idiomes, informàtica, etc.) i també s'organitzaven els tallers d'ocupació.

Durant 3 anys, hi va haver una col·laboració entre un fisioterapeuta d'atenció primària i salut comunitària pertanyent a l'Institut Català de la Salut (ICS) i l'escola d'adults de Riudoms, que depèn del Consell Comarcal del Baix Camp. Aquí és on es va desenvolupar, durant aquests 3 anys de col·laboració, el Taller d'ocupació Baix Camp, on s'impartiren dos cursos: el de Recuperació i gestió d'espais naturals i el d'Auxiliar d'ajut a domicili (AAD), que popularment es coneix com a "curadors professionals".

El curs d'ADD va durar un any i, a part de les matèries teòriques i pràctiques que s'hi van impartir, també es van fer diferents activitats com visites a centres especialitzats i xerrades de diversos temes. Entre les diverses xerrades, van tenir especial importància la de mobilització i transferències

de malalts, i la d'higiene postural, tant del propi curador com del malalt.

El professional més qualificat per impartir aquestes matèries és el fisioterapeuta d'atenció primària i salut comunitària, que té com a part important de les seves funcions la prevenció i promoció de la salut. És dins d'aquest context on es va establir la relació entre aquest fisioterapeuta i l'escola d'adults, i es va crear un marc de col·laboració que va enriquir totalment la formació de qui es va voler formar en aquest camp per posteriorment poder-s'hi dedicar.

Dins d'aquest conveni de col·laboració, l'escola d'adults es va posar en contacte amb un fisioterapeuta d'atenció primària, el qual va impartir les matèries abans esmentades. Per fer aquesta xerrada el fisioterapeuta va utilitzar el material que va repartir la Generalitat de Catalunya com a guió, i per a les matèries va utilitzar material propi.

La necessitat d'impartir aquestes matèries radica en el fet que, si la persona que es dedica a ser curador professional coneix les postures adequades d'higiene postural per protegir la seva esquena, podrà prevenir possibles àlgies musculars o lesions. A més, si sap com mobilitzar correctament els malalts que cuida en les seves transferències, també evitarà lesions per incorrecta manipulació de les càrregues dels malalts. Tot això és per prevenir els mals d'esquena, ja que diverses estadístiques diuen que el 80 % de les persones adultes han patit algun episodi de mal d'esquena a la seva vida, i és una de les primeres causes d'incapacitat laboral (www.saluymedicina.org). Per prevenir tots els problemes de salut i econòmics que deriven d'aquesta realitat, és imprescindible fer una completa i correcta prevenció.

La xerrada va tenir una durada d'una hora i mitja, durant la qual es van impartir les matèries d'higiene postural i de mobilització i transferències de malalts. Es van exposar els conceptes teòrics i, sobretot, es van fer pràctiques, amb la col·laboració dels alumnes que ho van voler. Aquests van reproduir les postures d'higiene postural que el fisioterapeuta va explicar i després van practicar les transferències

es que els va ensenyar. Un alumne va fer de fisioterapeuta i un altre, de malalt. Va ser una classe molt dinàmica, participativa i interactiva. Aquesta metodologia beneficia molt els alumnes que hi participen, i també va ser la que es va utilitzar durant els tres anys que va durar la col·laboració.

A més, durant els dos últims anys, els alumnes del curs AAD van poder visitar la sala de rehabilitació on treballava el fisioterapeuta, a l'ABS de les Borges del Camp. Aquesta activitat va ser molt ben valorada pels alumnes, ja que la van considerar molt atractiva i interessant.

Com a conseqüència dels comentaris que van fer els alumnes en el tercer any de col·laboració (tots positius), el fisioterapeuta va recollir en una enquesta diferents ítems, com el grau de satisfacció amb les matèries impartides i si podrien aplicar al seu lloc de treball tot el que havien après, entre d'altres. També va recollir les dades personals de totes les persones enquestades. Els resultats van ser recollits, estudiats i exposats posteriorment en una comunicació tipus pòster en un congrés de fisioteràpia.

Després d'aquests 3 anys de col·laboració, la relació professional no s'ha tornat a establir, ja que s'ha deixat d'impartir aquest curs. No obstant això, arran de l'experiència del propi fisioterapeuta, l'opinió dels docents del curs i dels mateixos alumnes, i dels resultats de les enquestes, el resultat d'aquesta relació es pot definir com a satisfactòria i molt profitosa, ja que s'ha demostrat que aquestes matèries han estat útils per als estudiants d'aquest curs, per poder-les aplicar tant en la seva feina com en la seva vida diària.

El que va quedar clar és que el fisioterapeuta d'atenció primària i salut comunitària és el tipus de docent més preparat per impartir aquestes matèries, ja que una de les funcions de les seves tasques és promocionar la salut.

Amb el resultat d'aquesta experiència va quedar patent la necessitat que aquest tipus de relació professional serveixi de base per a futures col·laboracions, ja sigui amb escoles d'adults com amb altres institucions similars.

L'Hospital de Sant Pau i Santa Tecla, novament entre els millors de l'Estat

El centre i el seu equip humà han estat doblement premiats en l'edició 2012 del rànquing TOP 20 per la seva bona gestió i per la seva unitat de neurologia.

Xarxa Sanitària i Social
Santa Tecla

L'Hospital de Sant Pau i Santa Tecla de Tarragona i tot el seu equip de professionals han estat novament reconeguts com un dels millors centres de l'Estat espanyol. Aquesta és la setena vegada que el centre tarragoní de la Xarxa Sanitària i Social de Santa Tecla està entre els millors del rànquing TOP 20 que anualment organitza l'empresa IASIST després d'avaluar el funcionament de la gran majoria de centres públics i privats del territori estatal.

Enguany, l'hospital ha estat de nou doblement premiat en la categoria de centres de mida mitjana, per la seva gestió hospitalària i per la seva unitat del sistema nerviós.

IASIST elabora des de fa 13 anys el rànquing estatal de centres hospitalaris de l'Estat, basant-se amb l'anàlisi dels indicadors que mesuren elements quantificables com ara els índexs de mortalitat, complicacions, readmissions per risc, índex d'hospitalitzacions evitables, índex d'estada mitjana del pacient, pro-

ductivitat dels recursos humans i cost de provisionaments per unitat de producció. Per tant, els centres premiats en la categoria de gestió hospitalària presenten uns nivells més baixos de mortalitat i complicacions que la mitjana (fins a un 20 % menys), així com una major eficiència i qualitat en el servei.

L'empresa IASIST analitza també el funcionament d'unitats hospitalàries concretes. En aquest cas, l'Hospital de Santa Tecla ha estat premiat novament i per segon any consecutiu pel funcionament de la seva Unitat de Neurologia. Aquesta unitat presenta una reducció de més del 25 % en les complicacions de neurologia per ictus, amb una mortalitat dels pacients fins a un 24 % més baixa que a la resta de centres hospitalaris no qualificats dins del TOP 20. Segons Xavier Oliach, director de l'Hospital de Santa Tecla, els bons resultats, "tant d'aquest any com dels anteriors, demostren que el centre disposa d'un equip humà de primer nivell i que sap molt bé quina és la seva tasca en el conjunt de serveis que ofereix l'hospital". Oliach afegeix que "és una prova que treballem any rere any per millorar la nostra eficiència i la qualitat

del servei que oferim als usuaris, fet que només és possible gràcies a la bona tasca diària i a l'esforç dels professionals que tenim en cadascuna de les àrees". La millora continuada de l'assistència als usuaris ve acompanyada, a més, per una major eficiència en els processos de gestió hospitalària global. Els centres premiats per als TOP 20 d'enguany presenten una millora en els costos d'aprovisionaments de més del 40 % i un increment en la productivitat de fins al 29 % amb relació a la resta de centres no reconeguts pel rànquing que anualment fa l'agència IASIST.

Setena condecoració per a l'Hospital de Sant Pau i Santa Tecla

La Fundació Hospital de Santa Tecla manté el seu nivell assistencial tot i la important afectació que comporta l'actual situació econòmica per al sistema sanitari general. I és que l'hospital tarragoní ja ha estat premiat set vegades per l'agència de qualificació IASIST, que enguany ha analitzat l'activitat funcional i sanitària d'un total de 166 hospitals d'arreu de l'Estat espanyol (132 del sistema públic i 34 de privats).

Del total de centres, n'han estat reconeguts 48, quinze dels quals de Catalunya. A nivell territorial, a banda dels dos premis assolits per l'Hospital de Sant Pau i Santa Tecla, l'altre hospital de la demarcació que ha estat condecorat pels TOP 20 2012 ha estat el Verge de la Cinta de Tortosa en l'apartat de Gestió Directa, en la categoria d'hospitals de mida mitjana.

Un instant personal amb Albert Abelló: “Enguany la Cambra de Tarragona ha fet 13 expedicions a l’estranger”.

Yerma Adsuar i Ardiaca
Regió Sanitària Camp de Tarragona
CatSalut (Servei Català de la Salut)

Amb aquestes línies vull felicitar la Cambra de Comerç, Indústria i Navegació de Tarragona pel seu 125è aniversari, tot i que vaig poder fer-ho en persona al seu president, Albert Abelló, que va acceptar concedir-nos una entrevista per al nostre butlletí.

Em rep a la porta de l’ascensor i m’acompanya al seu despatx, decorat amb fusta a les parets, però de mobiliari modern i funcional.

M’ofereix un cafè. Diu que això encara ho sap fer. És en aquest moment que crec que la primera impressió en veure’l ha estat encertada: home amb empena, segur de si mateix, amb el cap el seu lloc, ben moblat com diem, afable i senzill en el tracte, i el càrrec no li ha pujat al cap. Un cop m’ha servit el cafè,

m’ha posat la tassa, subtilment, allà on ell vol que m’assegui. Ens disposem a xerrar. Li comento que tinc unes preguntes, per si perdo el fil de la conversa, però també podem improvisar. Comencem...

Yerma Adsuar: Cafè, tallat o tè?

Albert Abelló: La veritat és que no prenc massa cafè; al matí em prenc un cafè sol, a mig matí un tallat i, per acabar, un cafè sol. No en prenc més.

YA: Qui és Albert Abelló més enllà del president de la Cambra?

AA: Albert Abelló és un tarragoní de 52 anys, normal i corrent, que estima aquesta terra.

YA: Quan vàreu decidir presentar-vos a president de la Cambra de Comerç de Tarragona? Per què? Què us va motivar?

AA: Vaig decidir presentar-me perquè la candidatura que hi havia no em convenia i vaig pensar que ho podíem fer millor. Sóc bastant *the killer*, vaig bastant per feina, per assolir els objectius que m’he mar-

cat.

YA: Doncs millor sortir del vostre camí, no?

AA: No, no cal. Per aconseguir el que vols tens dues opcions: anar sol, que aniràs més ràpid però no gaudiràs del treball en equip o, com m’agrada a mi, anar acompanyat, que segur que trigaràs més però, així, compartiràs el camí, que sempre és més gratificant.

YA: Enguany se celebra el 125è.

Imatge d’Albert Abelló, president de la Cambra de Navegació, Indústria i Comerç de Tarragona

aniversari de la Cambra. Què en queda de l’esperit del començament?

AA: De l’esperit dels inicis de la Cambra, queda tot. La Cambra va néixer amb la voluntat d’ajudar les empreses de Tarragona i, avui, encara segueix amb aquest esperit. El cert és que amb 125 anys han passat moltes coses: dues guerres mundials, noves tecnologies i, vulguis o no, la Cambra s’ha d’emmotllar a aquestes noves necessitats i a les noves demandes.

YA: Quin és l’objectiu actual de la Cambra de Comerç?

AA: L’objectiu de la Cambra és seguir donant recolzament a les empreses. Són 22 els presidents que han passat per la Cambra. Hem de tenir en compte que quan la Cambra es va inaugurar encara estava vigent la llei de l’esclavitud, per tant, la Cambra s’ha hagut d’anar adaptant als canvis, però mantenint el seu esperit.

YA: Amb l’eliminació de l’adscripció obligatòria a les cambres de comerç, obligarà a reinventar-se? Com ho fareu?

AA: Amb la llei que va aprovar el Govern del senyor Zapatero, segons la qual les Cambres no poden recollir diners dels seus associats, ens obliga a pensar de quina manera podem obtenir els recursos econòmics necessaris per assolir els objectius de la Cambra. Hem de veure com ho fem i quines fórmules utilitzem.

YA: La Cambra té una alta participació en mercats estrangers. Quina ha estat l’estratègia que han seguit i quina ha estat la clau de l’èxit?

AA: La participació més activa és amb el continent africà. Enguany hem fet 13 expedicions a països que un, a vegades, no sap ni que existeixen, amb un gran èxit empresarial. Pensa que la Cambra de Tarragona és la Cambra que, internacionalment parlant, mou més els seus empresaris. Amb aquests 13 viatges és la Cambra que ha sortit més a l’estranger enguany.

YA: Existeix algun tipus de conveni o acord entre les cambres catalanes?

AA: Sí, existeix un acord en què empreses de Tarragona, per exemple, poden viatjar amb una expedició de la Cambra de Girona, Barcelona o Lleida, i a la inversa.

YA: La creença de la invasió silenciosa que estan fent els empresaris xinesos és certa?

AA: Sí, arreu d’Europa hi ha comerços xinesos a qualsevol lloc. També

Albert Abelló: “No he utilitzat mai els serveis públics de salut, perquè no m’he posat mai malalt.” (cont.)

s’ha d’entendre que la seva cultura, la seva manera de pensar i la seva manera de ser és molt diferent de l’oriental. Ells treballen, si cal, moltes hores i sense queixar-se. Xina té una economia molt forta que està oberta a l’exterior. Pensa que Xina, ella sola, té més de 1.000 milions d’habitants. Però no només hi ha el mercat asiàtic amb la Xina i la Índia, sinó que tenim, també, els russos, amb un mercat potencialment turístic que aquí a la nostra terra és molt important. Aquest estiu ens han visitat prop de 500.000 turistes russos i això va a l’alça. Cal tenir en compte que és un turisme amb poder adquisitiu alt.

YA: Com és que és tan difícil entrar en el mercat xinès?

AA: És difícil perquè tenen unes lleis molt proteccionistes que no donen facilitats perquè s’hi estableixin empreses estrangeres. A part d’això, és una societat molt complexa, no és fàcil treballar-hi o entendre -s’hi. La seva manera de pensar i de ser és molt diferent a la nostra i això crea unes dificultats que resulten difícils de superar.

YA: Com és que aquí no tenim aquestes mesures protectores?

AA: No les tenim perquè tenim un mercat que és l’europeu. Les noves tecnologies han canviat els hàbits de les persones, les compres per Internet, i en aquest sentit les mesures protectores no són efectives. Els hàbits dels compradors han canviat i per tant el món empresarial ha hagut d’adaptar-se a aquest canvi.

YA: La internacionalització és el futur de Catalunya?

AA: Sense parlar de política...

YA: No és aquesta la intenció...

AA: Les empreses que no han mirat cap a l’estranger i s’han conformat amb el que comprava el mercat intern, Catalunya i Espanya, són les que avui dia ja no existeixen. Europa és una i el mercat és únic. Per tant hem de saber que el mercat és ampli i que, per tant, ens ofereix un abast molt gran. És necessari ampliar fronteres; com a més mercats puguem arribar, més èxit tindrà la teva empresa i, òbviament, tu com a persona.

YA: Heu pensat alguna vegada en abandonar?

AA: No.

YA: Ni cinc minuts, ni cinc segons?

AA: No, mai. Quan vaig acceptar ser president de la Cambra, sabia que tindria moments bons i moments difícils, i de fet he tingut moments bons i moments molt difícils, però els reptes m’agraden.

YA: Heu avançat que no us torneu a presentar a les properes eleccions. Per què?

AA: He decidit no tornar-me a presentar perquè la feina que havia de fer ja està feta. Sento que, si hi estigués quatre anys més, no ho faria igual de bé ni amb la mateixa intensitat que ho he fet aquests vuit anys. Ara és hora que vingui algú nou amb ganes de fer coses noves.

YA: Què farà Albert Abelló aleshores?

AA: Em dedicaré de ple als meus negocis, que els tinc. També tornaré a viatjar en bicicleta. Amb la família, he recorregut Austràlia i Cuba en bicicleta i ara ho tornarem a fer de nou. De fet, va ser assumir la presidència de la Cambra i deixar de fer-ho. Dedicaré més temps als amics i als *hobbies*.

YA: Sou pare?

AA: Sí

YA: Que vàreu sentir quan vàreu agafar per primer cop el vostre bebè?

AA: Doncs la veritat, no ho recordo.

YA: No ho recordeu?

AA: No, perquè, quan va néixer el meu fill, estava obrint el meu primer negoci: una botiga de congelats al carrer de Governador González que es deia Anna Pons Congelats. El dia abans del naixement, la meua dona estava etiquetant productes i, quan va tenir un moment, va anar a parir. Van ser dies en què van passar moltes coses: 48 hores sense dormir, fèiem les coses sense adonar-nos-en..., així que no ho recordo.

YA: Utilitzeu els serveis públics de salut?

AA: Tenim una mútua que és bàsicament la que utilitzem. He de reconèixer que no m’he posat mai malalt. De fet, com que som autònoms, no ens podem posar malalts, però és que, a més, no he necessitat mai anar a la sanitat pública.

YA: Coneixeu el vostre centre d’atenció primària?

AA: No, no en tinc ni idea. Ho dic de veritat, com que no he necessitat assistir-hi perquè no em poso malalt, en Mercadé estarà content, no faig despesa sanitària. M’hauria estat molt fàcil trucar a la meua dona i preguntar-li per poder respondre’t, però no ho sé.

YA: On trucaríeu si tinguéssiu una necessitat sanitària urgent?

AA: Al 112, oi?

YA: Sí, al 112 o al 061.

YA: Us agrada menjar bé, esteu a favor de la dieta mediterrània?

AA: M’agrada el menjar bo i senzill, sense complicacions.

YA: Sou donant de sang habitual?

AA: He donat sang, esporàdicament, però no sóc donant habitual.

YA: Sou donant d’òrgans? N’heu parlat a casa?

AA: La meua dona sí que és donant d’òrgans, jo no n’he parlat mai, però suposo que sí, que no em faria res.

YA: Com veieu el futur?

AA: Bé

YA: Sou optimista?

AA: No, però crec que el futur serà bo i que anirem a millor.

YA: Com us agradaria que us recordessin o quin seria el vostre epitafi?

AA: He estat fins a l’últim moment, fins a l’última gota.

YA: Tornaré...

AA: (Riu) Sí, està bé, però ho has dit tu no jo, eh?

YA: Quina pregunta us hauria agradat que us fessin i no us han fet mai?

AA: No se me n’acut cap. Has estat molt encerta en les preguntes, has donat a l’os del moll, crec que no t’has deixat res.

YA: Voleu afegir alguna cosa més, abans que donem per finalitzada aquesta entrevista?

AA: No, m’ha agradat molt.

YA: Moltes gràcies, ha estat un veritable plaer.

Espero que, a través d’aquestes preguntes, que malgrat que no són personals sí que deixen entreveure com és Albert Abelló, estigüeu d’acord amb mi amb la petita introducció que us he fet.

El model per a la seguretat dels pacients a l'atenció primària del Departament de Salut rep el reconeixement de la Societat Espanyola de Qualitat Assistencial (SECA)

El projecte estableix accions de millora i impulsa l'excel·lència en la seguretat dels pacients, afavoreix uns processos més segurs i involucra tots els agents que participen en l'atenció.

Departament de Salut
Generalitat de Catalunya

La Direcció General de Regulació, Planificació i Recursos Sanitaris del Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya ha rebut el Premi a la Millor Experiència d'Especial Reconeixement, per la seva estratègia en la millora de la seguretat dels pacients a l'atenció primària prevista al Pla de salut 2011-2015, en el congrés que organitza anualment la Societat Espanyola de Qualitat Assistencial.

Aquest projecte ens permet disposar d'una eina per gestionar la seguretat dels pacients atesos a l'atenció primària que identifica les àrees crítiques, estableix accions de millora i impulsa l'excel·lència en la seguretat dels pacients, alhora que afavoreix uns processos més segurs i involucra tots els agents que participen en l'atenció, tant en el nivell de la gestió sanitària com dels professionals que impulsen bones pràctiques. A més, fa que els ciutadans de Catalunya rebin una atenció més segura.

El projecte, liderat pel doctor Josep Davins Miralles, subdirector general de Serveis Sanitaris, i la doctora Montserrat Gens i Barberà, responsable operativa del projecte d'implantació d'unitats funcionals per a la seguretat dels pacients a l'atenció primària, és una de les estratègies desenvolupades en el Pla de salut 2011-2015.

El projecte premiat al congrés es va iniciar ara fa més d'un any, amb l'objectiu d'implantar el Pla estratègic en seguretat dels pacients a

l'atenció primària. Entre les activitats que desenvolupa hi ha el disseny d'un model de seguretat dels pacients que permeti que els equips d'atenció primària disposin d'una eina per gestionar la seguretat de l'atenció que reben els pacients a Catalunya.

Aquest model està format per 207 estàndards de qualitat relacionats amb la seguretat clínica, 33 dels quals es consideren de compliment obligat (també anomenats *sine qua non*). Exemples d'estàndards previstos en el model són poder implantar el Pla de formació en reanimació cardiopulmonar i el Pla d'acolliment al nou professional, la coordinació amb altres proveïdors assistencials, les guies per a l'ús del medicament, el diagnòstic ràpid de càncer i els resultats de les llistes d'espera, entre d'altres.

El model s'ha aplicat a 40 equips d'atenció primària del Camp de Tarragona i de Barcelona, fet que ha permès identificar una estratègia centralitzada que faciliti l'abordatge d'aspectes comuns deficitaris d'una forma molt eficient.

Aquesta estratègia centralitzada s'ha començat a implantar als equips del Camp de Tarragona i consta de diferents elements, com ara l'elaboració d'un manual per abordar diferents processos (com la gestió de la

consulta d'urgències i la gestió del medicament i del material fungible dels centres) i dur a terme videogravacions de suport al manual. També s'ha elaborat un pla de millora individualitzat per a cada equip d'atenció primària, d'acord amb els resultats obtinguts amb l'avaluació del model. És també remarcable que l'experiència desenvolupada al CAP Salou, del Camp de Tarragona, també s'ha destacat en aquest congrés com una de les millors comunicacions orals presentades.

Paral·lelament al disseny i la implantació del model, s'han fet un seguit d'activitats com: identificar un referent en seguretat dels pacients a cada equip d'atenció primària (98 % dels centres), mesurar la cultura dels equips relacionada amb aspectes de seguretat amb el qüestionari MOSPS (*Medical Survey on Patient Safety*), impartir formació als professionals dels equips (actualment ja se n'han format més de 1.400) i disposar d'informació referent als estàndards *sine qua non* (en més del 95 % dels equips de Catalunya).

L'Hospital Joan XXIII acull un espectacle infantil de l'Escola de Música Robert Gerhard de Valls

'Hi havia una vegada... La banda sonora dels contes infantils' es va presentar a la Ciber@ula del centre sanitari tarragoní.

Gerència Territorial Camp de Tarragona - Terres de l'Ebre
Institut Català de la Salut

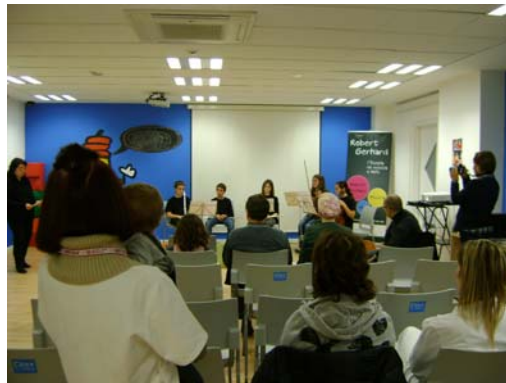
L'Escola Municipal de Música Robert Gerhard de Valls va presentar un concert a càrrec dels alumnes de nivell avançat (12 anys) en què van interpretar les obres que ells mateixos han creat per il·lustrar diferents contes infantils. L'espectacle anava dirigit a tot el públic que hi va estar interessat, especialment pacients i familiars.

El projecte, coordinat per la professora Rosabel Bofarull, s'emmarca en el programa de l'assignatura d'entorns musicals i comprèn la creació, l'harmonització o l'estudi de la història de la música, entre d'altres. El treball vol fomentar la creativitat

de l'alumnat de l'Escola i fer-ho a partir d'un seguit de contes infantils. A la vegada, té com a objectiu final l'audició del conte narrat amb la inserció dels diferents temes musicals.

Aquesta activitat es va iniciar el curs passat i enguany ja n'han previst diferents edicions a Valls. I, fent un pas més, l'Escola va participar en les activitats de la [Ciber@ula](#) de l'Hospital Universitari de Tarragona Joan XXIII per fer arribar aquest espectacle a pacients i familiars que es trobaven en aquests moments a l'Hospital, de forma molt especial als més petits, i a tot l'entorn hospitalari.

Els contes que es van interpretar van ser *El peixet d'or*, *El sabater i els follets* i *L'aneguet lleig*. Els instruments que es van poder escoltar van ser el violí, la flauta travessera i el piano.

Un dels moments de l'actuació

Jornada de grups de treball 2012

Col·legi Oficial de Farmacèutics de Tarragona

El Col·legi Oficial de Farmacèutics de Tarragona (COFT) va celebrar la Jornada de Grups de Treball (GdT), on es van presentar els resultats de la feina feta el 2012.

Aquesta Jornada, que s'organitza amb l'objectiu que tots els GdT tinguin l'oportunitat d'exposar la feina feta al llarg de l'any i compartir-la amb la resta de companys, es va fer el dia 11 de desembre a la seu col·legial.

L'acte s'adreça a tots els farmacèutics, tant si formen part com no dels GdT, amb la finalitat que coneguin els diferents materials elaborats. Uns materials que són d'utilitat per al farmacèutic comunitari i, alhora, per a la promoció de la salut entre la població.

Els grups de treball, com el seu nom indica, estan formats per grups de farmacèutics col·legiats que estudien i tracten diferents temes entorn de la salut i de la professió farmacèutica. Estan integrats per farmacèutics de tots els àmbits professionals: oficina de farmàcia, laboratori, distribució, hospital, etc. La finalitat

d'aquests grups va des de fer estudis d'investigació i elaborar protocols d'actuació farmacèutica fins a difondre informació relacionada amb la prevenció de malalties, l'administració de medicaments i l'ensenyament d'hàbits saludables.

Aquesta iniciativa, que es va dur a terme per setè any consecutiu, té diversos objectius: trencar l'aïllament del farmacèutic en el seu lloc de treball, facilitar la formació continuada, fomentar la bona pràctica farmacèutica i potenciar la imatge del farmacèutic com a agent de salut. Els grups de treball s'encarreguen d'elaborar documents de consens d'actuació professional i de propietat intel·lectual del COFT, a més de crear una cartera de xerrades sobre educació sanitària per oferir-les a la societat o per cobrir la demanda existent.

Durant l'acte, es va informar als assistents sobre les activitats i resultats dels onze

GdT amb els que compta el COFT actualment: deshabitució tabàquica, parasitosis, homeopatia, nutrició a l'escola, sortides professionals per al farmacèutic, dispensació activa, Farmacèutics MUNDI, consells sobre malalties cròniques, educació sanitària en gent gran, Farmasalat 2.0 i, com a novetat, comunicació farmacèutic - pacient.

Com a cloenda de l'acte es pronuncià la conferència *Nous anticoagulants orals no antivitaminà K. Indicacions aprovades i perfil de seguretat*, a càrrec de la Dra. M. José Herranz, cap clínica de la Unitat d'Hematologia de l'Hospital Sant Pau i Santa Tecla de Tarragona, i la Dra. Palmira Joloch, farmacèutica i cap del Servei de Farmàcia de l'Hospital Sant Pau i Santa Tecla de Tarragona.

"Les paraules són una medicina per a l'ànima que pateix". Esquillo

L'Institut Pere Mata, l'únic en estudiar la influència de la proteïna DDR1 en la psicosis

Els resultats de la recerca obren noves possibilitats de tractament farmacològic. Els treballs sobre el DDR1 es presenten a la 5a Jornada de Recerca de l'ICS.

Ilu Gonzalez
Institut Pere Mata

Unitat de Comunicació, Innovació i Gestió de la Qualitat
Institut d'Investigació Sanitària
Pere Virgili

Actualment s'utilitzen fàrmacs per tractar les persones amb esquizofrènia i altres psicosis que interaccionen amb les proteïnes de les neurones. Però els treballs de recerca que està duent a terme l'Institut Pere Mata sobre la proteïna DDR1 en la mielina demostren que altres cèl·lules del cervell són tan importants o més que les neurones per explicar les malalties mentals i, per tant, s'obre la porta a nous tractaments que poden arribar a ser molt més personalitzats i molt més eficients. La mielina, coneguda com a substància blanca del cervell, té la funció de protegir les connexions elèctriques entre les neurones (com els protectors aïllants dels cables elèctrics).

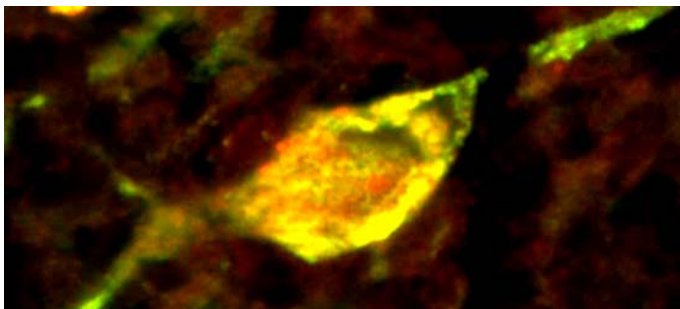
Aquests descobriments s'han publicat en dos estudis: *Increased expression of the spliced DDR1 c isoform in brain tissues from schizophrenia patients* (publicat al *Journal of Psychiatric Research*) i *The Discoidin domain receptor 1 gene has a functional A2RE sequence* (publicat al *Journal of Neurochemistry*). Tots dos posen de manifest la importància de la mielina en les persones amb esquizofrènia.

Els treballs de recerca de l'Institut Pere Mata han descobert que la proteïna DDR1 és molt important per a la formació de la mielina i que les persones amb esquizofrènia que tenen un defecte en el gen que codifica l'DDR1 tenen més quantitat de la forma c de la proteïna DDR1 al cervell.

Actualment, els treballs de recerca encapçalats per la Dra. Elisabet Vil·la se centren en determinar en detall com la forma c de la proteïna DDR1 funciona en els oligodendròcits, que són les cèl·lules del cervell encarregades de produir la mielina.

També es treballa en conèixer quina és l'estructura de la mielina en pacients esquizofrènics, mitjançant neuroimatge.

Aquests treballs

Expressió de DDR1 (color groc) en un oligodendròcit de cervell humà

d'investigació es fan amb la col·laboració de l'Institut de Diagnòstic per la Imatge de l'Hospital Universitari de Tarragona Joan XXIII, del Laboratori de Imagen Médica de l'Hospital Universitario Gregorio Marañón de Madrid i de l'Stanley Medical Research Institute dels EUA.

La Dra. Vil·la va presentar aquests resultats amb la ponència *Expressió del receptor DDR1 en la mielina i la relació amb la psicosis*, el passat 8 de novembre a Barcelona,

en el marc de la 5a Jornada de Recerca a l'Institut Català de la Salut ([entrevista](#)).

La Dra. Vil·la intervingué en representació de l'Institut d'Investigació Sanitària Pere Virgili (IISPV). L'objectiu de la Jornada va ser reunir els investigadors representatius dels set instituts de recerca vinculats als centres sanitaris de l'ICS i posar en comú els avenços científics que s'hi estan duent a terme.

Podem trobar notícies sobre aquest tema al web següent: [IISPV](#).

L'equip d'investigadors de l'Institut d'Investigació Sanitària Pere Virgili i l'Institut Pere Mata, amb la Dra. Vil·la al capdavant

Els farmacèutics de Tarragona col·laboren activament amb la lluita contra la sida

Col·legi Oficial de Farmacèutics de Tarragona

Els farmacèutics, com a agents de salut propers a la població, són un col·lectiu molt sensibilitzat amb la sida i participen activament en la prevenció d'aquesta malaltia. El Col·legi de Farmacèutics de Tarragona ja porta temps col·laborant estretament amb grups de treball multidisciplinaris, tant a Tarragona com a Reus, sobre la sida i la seva prevenció.

Des del mes de maig d'aquest any, fruit del conveni signat entre el CatSalut i el Consell de Col·legis de Farmacèutics de Catalunya, 12 farmàcies de les ciutats de Tarragona i Reus ja fan la prova ràpida de detecció precoç del VIH.

Entre els objectius d'aquesta iniciativa, s'incideix en la prevenció de la infecció per VIH, aprofitant la capacitat, l'accessibilitat i la confiança de la població amb les oficines de farmàcia.

Es pretén facilitar l'accés a una prova ràpida, anònima i confidencial, a través de les oficines de farmàcia que ja col·laboren en altres programes de reducció de danys a grups que presenten conductes de risc, i que no acostumen a adreçar-se a la xarxa sanitària, a més d'evitar el retard del diagnòstic.

Test Ràpid Detecció VIH/SIDA a la Farmàcia. Fes-te la prova

Què és la prova del VIH?

La prova del VIH / SIDA és una anàlisi de sang senzilla que detecta la presència d'anticossos contra el VIH dins l'organisme. Ha d'anar acompanyada d'una correcta informació (sobre la transmissió del VIH, com evitar-la, i sobre les possibles repercussions de la infecció) i de suport emocional abans i després de la prova.

Els resultats s'obtenen a la mitja hora de fer-te la prova.

Perquè he de fer-me la prova?

A Catalunya des de l'any 1981 s'han diagnosticat més de 15.000 casos

de sida i s'estima que al voltant de 30.000 persones estan infectades pel VIH, tot i que moltes d'aquestes no ho saben.

Saber, al més aviat possible, si t'has infectat t'ha de permetre beneficiar-te d'un seguiment mèdic, accedir a un tractament eficaç que millori la teva qualitat de vida i adoptar les mesures necessàries per evitar la reinfecció i la transmissió del VIH.

Qui hauria de fer-se la prova del VIH?

Qualsevol persona, home o dona, pot estar infectada pel VIH si s'ha exposat al virus mitjançant les relacions sexuals o la sang. **És recomanable que es facin la prova del VIH/SIDA les persones que es trobin en alguna de les situacions següents:**

- Els homes i les dones que han tingut relacions sexuals amb penetració sense preservatiu amb una o diverses parelles de les quals desconeixen si estaven infectades o no.
- Les persones que han compartit material utilitzat per injectar-se drogues.
- Les dones embarassades o les que pensen tenir un fill.
- Les persones que han tingut alguna infecció de transmissió sexual.
- Les parelles estables que volen deixar d'utilitzar preservatiu en les seves relacions sexuals.

Si has estat exposat a una situació de risc i no han transcorregut 72 hores des de l'exposició pots anar, ràpidament (millor abans que hagin passat 6 hores) al servei d'urgències d'un hospital on valoraran el risc i poden aconsellar-te iniciar un tractament preventiu que podria evitar la infecció.

Quan hauria de fer-me la prova del VIH?

Si has estat o estàs en qualsevol de les situacions de risc abans esmentades, és convenient que et facis la prova del VIH/SIDA.

Només en el cas de fer-se el test quan han passat tres mesos des de la última pràctica de risc

es pot estar segur si una persona està infectada o no pel virus del VIH.

Distintiu de farmàcia acreditada per fer la prova del VIH

On puc fer-me la prova del VIH?

A les farmàcies acreditades i identificades amb el distintiu. Són les següents:

Farmàcia	Adreça
Amalia Oliete Mathieux	Local 8 Edifi. Parking Riu Clar. Tarragona
M. Teresa Garcia Manzaneres	S. Benildo, 10 La Granja. Tarragona
Glòria Llopart-Jordi Sierra	Bl. S. Simó Sant Pere i Sant Pau Tarragona
Esther Fernández Cabré	Pere Martell, 5 Tarragona
Laura Papaceit Sansa	Florenci Vives, 10 Tarragona
Antonio Salazar Echavarria	Cos de Bou, 2 Tarragona
Xavier Bello Pigem	Pg. Prim, 32 Reus
Neus Caelles Franch	C. Antiquaris, 2 Reus

També pots sol·licitar la prova al metge de capçalera i al centre de prevenció i control de les infeccions de transmissió sexual.

L'OCATT rep el Premi a l'Excel·lència Professional que atorga el Col·legi de Metges de Barcelona

El Col·legi reconeix la tasca de metges i equips assistencials que destaquen per la seva activitat professional.

Departament de Salut
Generalitat de Catalunya

L'Organització Catalana de Trasplantaments (OCATT) ha estat guardonada amb el Premi a l'Excel·lència Professional 2012, que concedeix el Col·legi de Metges de Barcelona. L'OCATT ha estat distingida en la categoria d'equip assistencial en un acte de lliurament que s'ha celebrat al Teatre Romea de Barcelona.

El Col·legi de Metges de Barcelona lliura aquest premi cada any des de 2004. Es tracta d'un reconeixement públic de la tasca de metges i equips assistencials catalans que s'han destacat per la seva activitat professional en l'àmbit de la medicina hospitalària, l'atenció primària, la salut pública i mental, l'atenció sociosanitària, la recerca biomèdica, l'educació mèdica i les humanitats mèdiques.

Per consultar totes les persones guardonades, podeu adreçar-vos al

web del Col·legi Oficial de Metges de Barcelona.

Xarxa organitzativa de l'OCATT

L'OCATT és l'organització responsable de planificar, ordenar i coordinar les activitats relacionades amb l'extracció, la conservació, la distribució, el trasplantament i l'intercanvi d'òrgans i teixits, per utilitzar-los amb finalitats terapèutiques a Catalunya.

Es va crear l'any 1994 per Ordre del Departament de Sanitat i Seguretat Social, a partir del Centre Coordinador de Trasplantaments de la Generalitat de Catalunya que funcionava des de l'any 1985.

L'OCATT coordina una xarxa integrada per 22 coordinadors i 8 equips de coordinació responsables de l'obtenció dels òrgans i teixits als diferents hospitals, 41 maternitats autoritzades per a l'obtenció de sang de cordó umbilical, 22 programes de trasplantaments d'òrgans i 149 de teixits, a més de 7 bancs de

teixits i 1 laboratori d'histocompatibilitat de referència.

Trasplantaments. Activitat

Des de l'any 1971 fins a l'any 2011, s'han fet a Catalunya 17.205 trasplantaments. D'aquests, 10.842 han estat de ronyó; 4.217, de fetge; 1.038, de cor; 606, pulmonars; 501, pancreàtics, i 1, d'intestí.

Si analitzem l'activitat dels trasplantaments de teixits, des de l'any 1996 fins a l'any 2011, s'han fet 66.003 implants: 13.783 de còrnia, 545 d'esclera, 19 cultius de cèl·lules limbars, 2.297 de membrana amniòtica, 26.482 de teixit múscul esquelètic, 14.951 de teixit liofilitzat, 418 vàlvules cardíques, 616 segments arterials, 201 de pell, 6.690 de progenitors hemopoètics i 1 de teixit compost.

Aquest guardó és el reconeixement no només als professionals de l'OCATT sinó també a tots els professionals que participen en el procés de la donació i trasplantaments d'òrgans i teixits a Catalunya.

"Les paraules són una medicina per a l'ànima que pateix". Esquilo

Tarragona primera ciutat amiga de la donació

Banc de Sang i Teixits de
Tarragona i Terres de l'Ebre

L'alcalde de Tarragona, Josep Fèlix Ballesteros, va presidir el passat dimecres 24 d'octubre la descoberta de la placa: *Tarragona, amiga de la donació de sang*. A l'acte, hi van participar tant el Banc de Sang i Teixits com totes les entitats i institucions que donen suport a la donació de sang.

La placa està exposada al vestíbul del Teatre Metropol. Aquesta va ser la seu de la marató que va aconseguir més donants de sang en un sol

dia, de tot Catalunya. Es va dur a terme el passat 15 de setembre i hi van passar un total de 1.672 donants.

Durant l'acte, l'alcalde de la ciutat va anunciar que un dels carrers de Tarragona, probablement de la zona de l'Hospital Joan XXIII, portarà el nom de carrer dels Donants, en reconeixement a les persones que, de forma altruista, donen sang, òrgans o teixits.

L'alcalde de Tarragona, Josep Fèlix Ballesteros juntament amb representants d'organitzacions de donants i el director del Banc de Sang i Teixits, Dr. Enric Contreras

El conseller de Salut presideix l'acte de constitució del nou Consell Assessor de Salut Mental i Addiccions

El Consell estarà format per vint experts en matèria de salut mental i addiccions entre els quals hi haurà representants dels professionals sanitaris, de les societats científiques, de les associacions de professionals i de les entitats associades més representatives del sistema.

L'objectiu d'aquest òrgan assessor és revisar, planificar i avaluar les accions més efectives i els recursos més apropiats per millorar la salut mental de la població catalana.

Departament de Salut
Generalitat de Catalunya

El conseller de Salut, Boi Ruiz, va presidir l'acte de constitució del Nou Consell Assessor de Salut Mental i Addiccions, que va tenir lloc a la sala d'actes del Departament de Salut.

El Pla de Govern 2011-2014 inclou en l'eix de salut un àmbit de millora de l'eficiència i l'agilitat de l'Administració sanitària, amb accions orientades a simplificar l'estructura administrativa i del sector públic, com el redimensionament dels òrgans assessors i col·legiats.

En aquest sentit, el passat 20 d'octubre, el Govern de la Generalitat, a proposta del Departament de Salut, va aprovar els decrets de modificació i simplificació dels consells assessors dels plans directores d'oncologia, malalties de l'aparell

circulatori, de salut mental i addiccions i sociosanitari.

Al mateix temps, també es modifiquen les funcions assignades als òrgans col·legiats amb l'objectiu d'establir els mecanismes adients per donar respostes àgils i eficients a les necessitats detectades, en un moment en què el Departament de Salut està revisant els models assistencials per donar resposta als reptes que planteja el nou escenari social, econòmic i demogràfic. Aquest nou paradigma fonamenta la reordenació del sistema sanitari i l'orienta cap a la millor resolució dels condicionants i problemes de l'àmbit de la salut i socials.

El Consell Assessor de Salut Mental i Addiccions ha passat de ser un consell d'un màxim de 90 persones a un amb un màxim de 20 membres, entre els quals destaquen professionals sanitaris experts, societats científiques, associacions de professionals i entitats associatives

més representatives dels proveïdors del sistema. El president del nou Consell Assessor serà el Dr. Pere Bonet, que substituirà el professor Dr. Miquel Casas, a qui el Departament de Salut vol agrair la tasca duta a terme per l'anterior Consell.

Algunes de les funcions del nou Consell Assessor són:

1. Revisar els models d'atenció, la cartera de serveis i la prestació de la xarxa pública.
2. Adaptar les estratègies de salut mental al model de prevenció i atenció a la cronicitat.
3. Elaborar recomanacions, guies de pràctica clínica i plans d'atenció específics per a problemes de salut prioritzats.
4. Dissenyar instruments per implantar els models organitzatius, i millorar l'eficiència i els plans de reordenació de serveis.
5. Elaborar indicadors d'avaluació de sistemes d'atenció des d'una visió integral i de continuïtat assistencial.
6. Definir prioritzats en l'àmbit de la innovació i de les TIC en salut mental.

A més, en el cas dels plans directores de salut mental i addiccions i sociosanitaris, es crea una taula de participació com a òrgan consultiu de la Direcció General de Regulació, Planificació i Recursos Sanitaris i del Servei Català de la Salut, atès que aquests dos àmbits presenten la singularitat de comptar amb una xarxa específica de serveis. Aquesta taula de participació comptarà amb dues persones, que representaran el Departament de Benestar Social i Família i el de Justícia, atès que les accions que es deriven d'aquests plans directores s'han de desenvolupar de manera coordinada entre els departaments competents.

Reunió de treball amb el conseller de Salut

Col·legi Oficial d'Infermeres i Infermers de Tarragona

El passat mes de novembre, la presidenta del Col·legi Oficial d'Infermeres i Infermers de Tarragona, Anna M. Pedraza, i membres de la Junta del Col·legi es van reunir amb el conseller de Salut, Boi Ruiz, i el director dels Serveis Territorials de Salut a Tarragona, Josep Mercadé, amb l'objectiu de donar-los a conèixer, de primera mà, la precària realitat de la infermeria, els problemes que viuen els professionals i com estan incidint en la ciutadania de la nostra demarcació.

El vicepresident del Col·legi, Miquel Oliveras, va exposar les dades de l'estudi fet pel Consell de la Profesió Infermera de Catalunya (CPIC) del qual és membre, i sobre la demografia infermera a Catalunya. Aquest estudi posa de manifest la dificultat en el relleu generacional de la professió i les dificultats de les noves promocions per entrar al mercat laboral. Miquel Oliveras va sol·licitar al conseller de Salut que ho tingués en compte per evitar, en un futur no gaire llunyà, la manca de professionals d'infermeria, els quals, en aquests moments, marxen a l'estranger per manca de feina. També va posar en coneixement que l'estudi, efectuat abans de les retallades, posa de manifest el baix ràtio infermera/pacient, en especial a Tarragona, agreujat per la crisi. Cal assenyalar que va exposar concretament la situació a les Terres de l'Ebre.

El senyor Josep Nàcher, tesorero de la Junta, va plantejar qüestions enfocades bàsicament a la salut mental i a la sociosanitària. Va remarcar la importància del paper de la infermeria i el seu lideratge, i va explicar alguns casos on els professionals d'infermeria assumeixen la direcció, principalment en centres socisaniaris. Boi Ruiz, per part seva, va destacar que hi ha una assignatura pendent: fer una base de dades dels recursos humans, tenint en compte la quantitat de professionals i la qualitat dels seus serveis. Per això va demanar l'ajuda del

Col·legi.

La senyora Olga Vázquez, referent d'estrangeria, va exposar la situació actual i va remarcar que molts professionals d'infermeria del nostre territori opten per provar fortuna a altres països. Va esmentar les dificultats i, fins i tot, els fraus que algunes persones col·legiades han patit. El conseller de Salut va exposar que des del Departament s'està treballant en la confecció d'un pla de recursos humans perquè l'oferta i la demanda de professionals sanitaris s'iguali. Aquest pla permetrà conèixer l'excés i la manca de professionals. Boi Ruiz va aprofitar per dir que els contractes d'interinitat que fa actualment l'Institut Català de la Salut, probablement, s'aniran extingint. Per altra banda, també va comentar que des del Departament de Salut es vol fomentar l'autogestió de les àrees bàsiques de salut.

La senyora Núria Martín, referent de la prescripció infermera, va explicar la formació que s'està duent a terme des del Col·legi. També va aprofitar per preguntar al conseller com està el tema de la prescripció infermera a nivell nacional i la possibilitat que la Llei que regula la prescripció infermera pugui progressar. Boi Ruiz va comentar que veu difícil que prosperi aquest tema des del Govern central. En to irònic, va comentar que, si Catalunya aconseguís l'autodeterminació, aquest seria un tema a tenir en compte des del departament que dirigeix.

Marisol Durán, assessora jurídica del col·legi, li va preguntar sobre el posicionament del Departament de Salut en relació amb l'obligatorietat que professionals sanitaris es col·legiïn. El conseller va respondre que des del Departament s'està a favor d'aquesta obligatorietat, i va comentar algunes de les incongruències que actualment s'estan produint i com s'està treballant per poder solucionar-les, principalment pel fet que només es pugui estar col·legiat en un únic col·legi professional, tot i exercir en dos àmbits territorials diferents. També es va referir a l'acreditació dels professionals.

La secretària de la Junta, M. Jesús Almagro, va exposar alguns dels resultats de l'*Anàlisi de satisfacció i motivació dels professionals d'infermeria de Tarragona*. Boi Ruiz va comentar alguns dels resultats i va prendre nota de les millores que cal tenir en compte. Se li va fer entrega d'un petit dossier amb els resultats.

Carme Fabra i Irene Castellnou, vocal I i vocal III de la Junta, respectivament, no van poder assistir a la reunió, però van fer arribar, per escrit, la seva inquietud per la manca de lideratge infermer dins del Departament de Salut, tot i que les infermeres ja fa temps que han arribat al grau d'excel·lència "acreditat", per formar part d'aquest lideratge. Se li va deixar clar que no es vol ser comparada de ningú ni tampoc assumir decisions de persones alienes a la nostra professió. També es va exposar la necessitat d'acabar amb l'amiguisme i la urgència de trobar una via de motivació i satisfacció professional. D'altra banda, es va mostrar la situació actual de la infermeria hospitalària en relació amb la manca de recursos humans (sobretot en dies festius). Pel que fa a l'Hospital Universitari Joan XXIII de Tarragona, no es reconeix el cavalcament horari en comparació amb altres hospitals.

Finalment, la presidenta del Col·legi, Anna M. Pedraza, li va mostrar la llista de places acreditades i convocades per comunitats autònomes en relació amb la formació EIR i li va exposar la necessitat de fomentar aquesta formació al nostre territori.

La reunió de treball va donar l'oportunitat d'exposar les nostres inquietuds i necessitats, i exigir a la conselleria que apliqui les solucions necessàries per millorar la salut dels ciutadans des d'una mirada infermera, solucions que passen necessàriament per tenir en compte i fer visible la nostra professió.

Si no és així, continuarem fent públic el perill que comporta privar la ciutadania de cures infermeres i ho denunciarem davant de qualsevol política.

Fem camí... per avançar!

Àpat de Nadal saludable

Gestió i Prestació de Serveis de Salut

Enguany havíem decidit avorri-vos amb els mateixos consells nutricionals que cada any ens fan i fem per a aquestes dates: mengeu amb moderació, feu àpats saludables, no abuseu dels torrons, i coses per l'estil. De fet hem contactat amb la Dra. Àngela Sancho, metgessa de família del Centre d'Atenció Primària Muralles (GIPSS) de Tarragona i màster en nutrició i dietètica, amb aquesta finalitat. Però, per sort vostra, i amb bon criteri, ens ha fet una altra proposta: un menú, un àpat de Nadal saludable, senzill i gustós.

Aquí us donem una idea d'àpat saludable de Nadal.

Perquè menjar sà no està renyit amb les festes. Bon profit i bon Nadal!

Entrants (140 kcal per persona):

Amanida de rap (4 persones)

- 1 bossa de mesclum d'enciam (300 g)
- 16 cirerols (tomàquets *cherry*)
- 1 ceba
- 1 cua de rap (250 g)
- 1 cullerada de pebre vermell (10 g)
- 2 cullerades d'oli d'oliva (20 ml)
- 1 cullerada de mostassa (10 g)
- 2 cullerades de vinagre de xerès (20 ml)
- Sal i pebre

Elaboració

Batem el vinagre, la mostassa i l'oli, ho salpebrem i ho reservem. Separem els dos lloms de rap, traiem els tels i les venetes sobrants, els assequem bé i els salpiquem amb pebre vermell, sal i pebre. Emboliquem els lloms de rap amb paper film i fem un nus als dos extrems. Ha de quedar en forma de llonganissa. Posem una olla a bullir amb ½ litre d'aigua i, un cop bullit, posarem els dos lloms de rap a coure al vapor durant 15 minuts. Sense retirar el paper film, els refrigerem amb aigua i gel i els assequem bé. Retirem el film i amb un ganivet tallem els lloms de rap en medallons. Ho tenim ja a punt per preparar l'

amanida amb l'enciam, els tomàquets, la ceba, els medallons de rap i la vinagreta de mostassa.

Plat principal (525 kcal per persona):

Cuixetes de pollastre amb puré de poma i panses (4 persones)

- 8 cuixetes de pollastre (800 g)
- 4 pomes reineta
- 3 cebes
- 3 alls
- 4 cullerades d'oli d'oliva (40 ml)
- 1 culleradeta de farina refinada de moresc, tipus *Maizena* (5 g)
- 10 g de sucre
- Sal i pebre

Elaboració

Piquem les cebes en juliana fina i tallem els alls per la meitat. Aboquem una part d'oli a la safata del forn, on hi posarem la ceba i els alls. Salpebrem les cuixetes i les posem sobre la ceba i l'all. Deixarem que cogui al forn a 200° durant 40 minuts. Per altra banda, netegem, pelem i trossegem les pomes després de treure la part central, i les posem a coure en un cassó amb una mica d'aigua i una cullerada de sucre. Quan la poma estigui cuita, la passem pel passapuré i la reservem. Un cop cuites les cuixetes de pollastre,

barregem la salsa obtinguda de la ceba i els sucus de la carn i la posem en una cassola. La fem bullir i, per lligar la salsa, afegim una culleradeta de farina de moresc dissolta en aigua. La salsa obtinguda es passa per un colador i es corregeix de sal. Emplatem amb les cuixetes de pollastre, aquesta salsa i el puré de poma.

Postres (95 kcal per persona):

Pinya amb mar de cava (4 racions)

- 500 g de pinya fresca
- 200 ml de cava
- 12 gerds

Elaboració

Tallem la pinya a daus o bé fent un carpaccio i la reservem en una font amb 200 ml de cava i la deixem marinar. Muntarem les postres en una copa de vermut (si és en daus) o en un plat de postres (si és carpaccio) i les decorarem amb els gerds.

Brindis (300 kcal per persona)

- 1 copa de cava (200 ml)
- 35 g de torró d'ametlles naturals

Si feu aquest menú, ja ens explicareu el resultat.

Una llengua saludable

Àngels Alonso Planes
Servei Lingüístic
Serveis Territorials de Salut a Tarragona

Com que s'acosta Nadal, en aquesta ocasió us he seleccionat algunes paraules i expressions sobre aquestes festes que, per interferència d'altres llengües (sobretot del castellà), a vegades s'utilitzen incorrectament.

Nadal o Nadals: El terme **Nadal** pot designar el dia de Nadal (25 de desembre) o el temps immediat a aquest dia. No és admissible *Nadals* (en plural) en aquest context.

Incorrecte: **Passaré aquests Nadals a Girona amb els meus germans.*

La forma *nadals* és correcta si fa referència a diferents anys. Exemple: Va venir a casa dos nadals seguits (= el Nadal de dos anys consecutius).

Cinta de Nadal: Cinta lleugera i de color viu, enflocada amb tiretes molt estretes i brillants, que s'utilitza amb finalitats decoratives, especialment per guarnir els arbres de Nadal. Sinònim: serrellet de Nadal.

Forma incorrecta: **espumilló*.

Castellà: *espumillón*.

Cotilló: Conjunt de serpentines, confeti, barrets, espanta-sogres i altres complements que s'utilitzen en la celebració de la festa de Cap d'Any.

Francès: *cotillon*. Castellà: *cotillón*

Garlanda: Cadena de flors, de fullatge trenat, que es penja com a ornament de Nadal.

Castellà: *guirnalda*

Estrenes: Regal, present donat com a gratificació per Nadal. Sinònims: propina de Nadal, gratificació de Nadal.

Castellà: *aguinaldo*.

Grossa: La grossa és el primer premi, no el sorteig. La grossa de Nadal és, doncs, el primer premi de la rifa de Nadal, no la rifa en si.

Incorrecte: **El 22 de desembre transmetem tota la grossa de Nadal en directe.*

Castellà: *gordo*

Polvoró: Pastís petit elaborat amb farina, llard o mantega, i sucre, que es desfà en pols en ser mastegat.

Castellà: *polvorón*

Cavalcada de Reis: Desfilada amb crosses que es fa el 5 de gener per l'arribada dels Reis.

Formes incorrectes: **cabalcada*, **cabalcata*, **cabalgada*, **cabalgata*, **cavalcata*, **cavalgada*, **cavalgata*.

Castellà: *cabalgata de Reyes*.

Nit de Nadal: Data: 24 de desembre.

Forma incorrecta: **Nitbona*.

Castellà: *Nochebuena*

Nit de Cap d'Any: Data: 31 de desembre.

Forma incorrecta: **Nitvella*.

Castellà: *Nochevieja*

Cal tenir en compte que quan la denominació *cap d'any* no es fa servir descriptivament sinó que fa referència a la festivitats, s'escriu amb majúscula, per exemple: *Per Cap d'Any sempre fem una festa al pavelló*. Malgrat que el dia d'aquesta festivitats pròpiament és l'1 de gener, la festa es pot celebrar el 31 de desembre, i aleshores es pot dir: *el sopar de Cap d'Any, la nit de Cap d'Any, la festa de Cap d'Any*, etc.

Per acabar, us desitjo: **Bones festes / Bon Nadal / Bon any / Bon Nadal i feliç any nou.**

En altres llengües:

alemany: *Frohe Weihnachten und ein gutes neues Jahr*

anglès: *Merry Christmas and Happy New Year*

aranès: *Bon Nadau e erós an nau*

basc: *Zorionak eta urte berri on*

castellà: *Feliz Navidad y próspero año nuevo*

francès: *Joyeux Noël et bonne année*

gallec: *Bo Nadal e próspero aninovo*

italià: *Buon Natale e felice anno nuovo*

portuguès: *Boas Festas e um Feliz Ano Novo*

Col·laboració

Servei Català de la Salut
Regió Sanitària
Camp de Tarragona

Col·legi de Fisioterapeutes de Catalunya

Col·legi Oficial d'Infermeres i Infermers de Tarragona

COL·LEGI OFICIAL DE METGES DE TARRAGONA

Col·legi Oficial de Psicòlegs de Catalunya
Delegació de Tarragona

Col·legi Oficial d'Odontòlegs i Estomatòlegs de Catalunya
JUNTA PROVINCIAL DE TARRAGONA

Salut Informa

Informatiu mensual de la Regió Sanitària Camp de Tarragona

Direcció: Josep Mercadé

Coordinació: Yerma Adsuar

Consell de Redacció: Jesús Albiol, Jaume Descarrega, Ilu González, M. José Guilera, M. Josep Guinovart, Joan Guix, Montserrat Inglés, Eva López, Pere López, Glòria Melet, Álvaro A. Montecinos, Montserrat Pié, Montserrat Preciado, David Requena, Anna Victòria Sánchez i Mercè Veciana.

Disseny logotip: Eva López

Disseny i maquetació: Yerma Adsuar

Correcció lingüística: Àngels Alonso

Podeu contactar amb **Salut Informa**

Adreça: Avinguda de Maria Cristina, 54. 43002 Tarragona

Telèfon: 977 22 41 51

Correu electrònic: salutinforma@catsalut.cat

Pàgina web: http://www10.gencat.cat/catsalut/cat/publicacions_rstar.htm

ISSN: en tràmit